

Bài 16

QUYỀN ĐƯỢC PHÁP LUẬT BẢO HỘ VỀ TÍNH MẠNG, THÂN THỂ, SỨC KHOẺ, DANH DỰ VÀ NHÂN PHẨM

I – CÂU HỎI HƯỚNG DẪN HỌC TẬP

1. Hãy nêu nội dung cơ bản của quyền bất khả xâm phạm về thân thể và quyền được pháp luật bảo hộ về tính mạng, sức khỏe, danh dự và nhân phẩm của công dân.

2. Hãy kể một số hành vi vi phạm quyền bất khả xâm phạm về thân thể và quyền được pháp luật bảo hộ về tính mạng, sức khỏe, danh dự và nhân phẩm của công dân.

3. Theo em, quyền bất khả xâm phạm về thân thể và quyền được pháp luật bảo hộ về tính mạng, sức khỏe, danh dự và nhân phẩm có ý nghĩa quan trọng như thế nào đối với mỗi công dân ?

II – BÀI TẬP

Bài tập 1

Theo em, những hành vi nào dưới đây là vi phạm quyền bất khả xâm phạm về thân thể, tính mạng, sức khỏe của công dân ?

- A. Bắt người khi có lệnh của cơ quan nhà nước có thẩm quyền.
- B. Lái xe không có giấy phép, vượt đèn đỏ.
- C. Chữa bệnh bằng bùa chú, gây hậu quả chết người.
- D. Bắt giữ kẻ cướp giật trên đường phố.

Bài tập 2

Hành vi nào dưới đây là vi phạm quyền được pháp luật bảo hộ về danh dự, nhân phẩm của công dân ?

- A. Phê bình người khác khi thấy có việc làm sai trái.

- B. Tung tin bịa đặt nói xấu người khác.
- C. Báo cáo với người có trách nhiệm về vụ việc vi phạm của người khác.
- D. Tố cáo với cơ quan chức năng về hành vi vi phạm pháp luật của người khác.

Bài tập 3

Hùng và Tâm ở gần nhà nhau. Một lần, do nghi ngờ Tâm ăn trộm gà của nhà mình, Hùng cùng anh trai chửi mắng, đánh và dọa nạt Tâm.

Câu hỏi :

Theo em, cách ứng xử nào của Tâm là tốt nhất trong tình huống đó ?

- A. Tâm rủ anh trai cùng đánh lại Hùng.
- B. Tâm im lặng, không có phản ứng gì.
- C. Tâm sợ hãi, không dám nói với ai và không dám đi một mình.
- D. Tâm tỏ thái độ phản đối Hùng và báo cho cha mẹ, bác tổ trưởng biết để có ý kiến với Hùng.

Bài tập 4

Nhà ông Ván nuôi được một đàn gà đã lớn, nhưng gần đây thỉnh thoảng lại bị mất trộm một vài con. Để chống trộm, ông Ván đã đặt một cái bẫy có tẩm thuốc độc ở ngay cửa chuồng gà. Một đêm, sau khi bắt trộm được hai con gà, Tính bị sập bẫy, bị thương ở chân. Do bị ngấm thuốc độc, nhiễm trùng nặng nên Tính phải đi bệnh viện cấp cứu.

Câu hỏi :

1/ Ông Ván đã đặt bẫy ở cửa chuồng gà để làm gì và đã gây nên hậu quả gì ?

2/ Theo em, ông Ván có vi phạm quyền được pháp luật bảo hộ về thân thể, tính mạng, sức khoẻ của công dân không ? Vì sao ?

Bài tập 5

Trong lúc chơi game, giữa Tuấn và Thùy Linh xảy ra mâu thuẫn dẫn đến cãi nhau, chửi nhau trên mạng. Thấy thế, Hiệp là bạn trai của Thùy Linh (đang chơi game cùng Thùy Linh) cũng chửi nhau với Tuấn, đồng thời

cho Tuấn biết địa chỉ chỗ mình đang chơi game và thách đánh nhau. Tuấn đi lấy dao tông rồi đến quán internet nơi Hiệp đang chơi và chém nhiều nhát vào gáy, vai và ngực Hiệp. Hiệp đã chết trên đường đến bệnh viện.

Câu hỏi :

- 1/ *Vì sao giữa Tuấn và Hiệp xảy ra mâu thuẫn dẫn đến đánh nhau chết người ?*
- 2/ *Em hãy nhận xét hành vi của Tuấn, Thùy Linh và Hiệp.*
- 3/ *Theo em, bài học rút ra qua tình huống trên là gì ?*

Bài tập 6

Thấy bà Hường từ bên kia đường đem bịch rác sang ngay cạnh nhà mình đổ, ông Bình và vợ liền lên tiếng. Hai bên lời qua tiếng lại, càng lúc càng nặng nề hơn, họ chửi rủa nhau thậm tệ. Một cuộc hỗn chiến đã xảy ra giữa hai gia đình, hậu quả ông Bình bị thương tật vĩnh viễn 35%, mấy người kia phải hầu toà và lãnh án.

Câu hỏi :

- 1/ *Lí do gì khiến hai nhà cãi nhau, chửi nhau, dẫn đến đánh nhau ?*
- 2/ *Em rút ra bài học gì qua trường hợp trên ?*

Bài tập 7

Nghe đồn chồng mình có quan hệ tình cảm với cô N ở cùng cơ quan, cô H tức tốc đến cơ quan chồng làm âm ĩ, gọi cô N ra mắng nhiếc, đe dọa, đòi cắt tóc cô N. Mọi người can ngăn thì cô nói : Làm thế để nó chừa cái thói trăng hoa, cướp chồng người khác đi.

Câu hỏi :

Theo em, cô H có quyền làm như vậy không ? Vì sao ?

Bài tập 8

Theo em, những người làm môi giới buôn bán phụ nữ và trẻ em qua biên giới có vi phạm pháp luật không ? Nếu có thì vi phạm gì ? Hậu quả của hành vi buôn bán người sẽ như thế nào ?

Bài tập 9

Em hãy kể lại cho các bạn nghe một trường hợp vi phạm quyền bất khả xâm phạm về thân thể, tính mạng, sức khỏe và quyền được pháp luật bảo hộ về nhân phẩm, danh dự của công dân mà em biết.

III – TRUYỆN ĐỌC

ĐÁNH MẤT TUỔI THƠ

Khi trở thành kẻ giết người, Nguyễn Thanh T. đang học lớp 9, chỉ mới 15 tuổi ! Người chết là Nguyễn Minh N., học lớp 7 cùng trường, họ mới chỉ là hai cậu thiếu niên, thế mà một chết, một vào tù vì một lý do không đâu ...

Không quen biết nhau nhưng ngày 26-3-2007, T. bị N. và bạn của N. vô cớ đánh rất đau vào đầu, vào ngực, vào lưng. Lúc đầu T. tưởng bị đánh nhầm nhưng khi T. hỏi thì N. trả lời : “Thích thì đánh”. Những ngày sau đó, T. vẫn tiếp tục bị đón đánh. Để tự vệ theo cách nghĩ của mình, T. đã lấy con dao chẻ cau của ngoại bỏ vào cặp. Ngày 30-3-2007, sau khi tan học T. cùng người bạn chở nhau về bằng xe đạp, lại tiếp tục bị N. và bạn chặn đánh tới tấp. T. ngã vào hàng rào nhưng vẫn bị hai người tiếp tục xông vào đánh. T. cầm dao đâm vào ngực trái của N. trúng tim.

Ngày 6-9-2007, TAND tỉnh Vĩnh Long mở phiên toà xét xử sơ thẩm Nguyễn Thanh T. về tội “giết người”. Những lời bị cáo nói tại toà khiến ai cũng xót xa : “Bị cáo chỉ định đem dao hù dọa thôi, nhưng do bị đánh đau quá nên không kiềm chế được ! Nếu biết thế thà bị cáo để cho các bạn ấy đánh mình chứ không đánh trả làm gì !”. Hội đồng xét xử hỏi : “Tại sao bị cáo không báo cho thầy cô hoặc người thân ?”. T. trả lời : “Bị cáo rủ bạn cùng đi báo với ban giám hiệu nhưng bạn không đi nên bị cáo cũng không dám đi. Bị cáo sợ mẹ lo buồn nên không dám nói cho mẹ hay”. Những người dự phiên toà vừa thương vừa trách T., phải chi T. đem sự việc nói với người lớn thì đâu đến nỗi. Riêng câu trả lời của H. – người cùng với N. đánh T., khiến ai cũng phải lắc đầu : “Trước đó không có thù oán hay xích mích gì với T., không biết T. là ai, tại N. rủ đi đánh thì đánh !”. Chuyện “đánh ké” vô cớ kiểu côn đồ như thế khiến ai cũng bàng hoàng, nhất là những kẻ

gây ra chuyện chỉ là những đứa trẻ vị thành niên và đang ngồi trên ghế nhà trường. Khi được nói lời cuối cùng trước khi toà nghị án, T. Khóc : “Xin toà cho con ở tù ít thôi ! Con nhớ ngoại và mẹ lắm ! Để con còn học nghề sửa xe nuôi mẹ và ngoại”. Lời nói của đứa trẻ khiến người dự thấy xót xa nên khi toà tuyên mức án 3 năm tù giam, dường như có tiếng thở phào nhẹ nhõm. Có lẽ người dự thông cảm cho T. ở cái tuổi còn nhỏ, gây án trong tình trạng bị kích động, mất bình tĩnh.

Khi tôi đến gặp T. trong trại giam, T. nói giọng ân hận : “Nếu trở ngược thời gian, em sẽ báo với mẹ, thầy cô, ban giám hiệu. Tội nghiệp mẹ của bạn ấy, em bị ở tù mà mẹ em còn khóc đến sưng mắt, hướng hồ mẹ bạn ấy bị mất con. Em mong gia đình bạn ấy tha lỗi cho em...”.

(Theo **Minh Tâm**, *Việt báo. vn*, ngày 5/10/2007)

Câu hỏi :

1/ Vì sao T đã gây nên cái chết cho N ?

2/ Chúng ta cần rút ra bài học gì qua câu chuyện trên ?

– Bài học đối với T

– Bài học đối với những người có hành vi nông cuồng như N và H